

Konst för Båthamnsvägens ersättning

Innehåll

1. Introduktion	3
2. Målbilden för Projekt Båthamnsvägens ersättning.....	4
3. Budget.....	4
4. Preliminär tidsplan.....	5
5. Vision	6
6. Uppdraget.....	6
6.1 Genomförande av gestaltningen skissförslag.....	7
6.2 Konstnärlig vision för uppdraget.....	7
7. Steg 1 anmälan och kvalificering.....	7
8. Steg 2.....	9
9. Steg 3 Skiss.....	11
9.2 Utmaningar i skissframtagandet	12
9.2 Skisserna ska presenteras digitalt i 3D format	14
9.3 Bedömning av gestaltningarnas skissförslag.....	14

1. Introduktion

Österåkers kommun välkomnar härmed konstnär/konstnärsteam att inkomma med en intresseanmälan för att delta i en projekttävling där möjlighet finns att vinna uppdraget att utforma den nya genomfarten Båthamnsvägens ersättning vid Österåkers, närhet till havet, skärgårdens och det centrala Åkersbergas, entré. Projektet Båthamnsvägens ersättning är den största satsningen på offentlig konst i kommunens historia, och är ett samarbete mellan SL och Österåkers kommun, där kommunen står som huvudman och kommande ägare och förvaltare av konstverket.

1.1 Bakgrund

SL bygger ut Österskärslinjen med dubbla spår för att effektivisera tågtrafiken i en växande region med ett ökat antal resenärer. Målsättningen är att skapa en effektivare och klimatsmart kollektivtrafik, för alla resande.

Arbetet med sträckan genom Österåkers kommun sker i ett samarbete mellan Österåkers kommun och SL. Båthamnsvägens ersättning kommer innebära att man bygger bort en trafikfarlig korsning vid Båthamnsvägen/Rallarvägen och ersätter den med en järnvägsbro. Målet är att höja trafiksäkerheten och förbättra kommunikationerna i och omkring centrala Åkersberga.

Järnvägsbron med en ny konstnärlig gestaltning kommer att bidra positivt till stadsbilden i närområdet. Närområdet består av en blandning av handel och industrier och saknar därför ett enhetligt uttryck i dagsläget. Järnvägsbron placeras i närheten av Rallarvägen 1 och arbetet beräknas pågå under perioden 2018-2020.

1.2 Ansökan om att delta i ytterligare projekttävling.

Utöver projektet Båthamnsvägens ersättning ingår även som option tre (3) gestaltungsuppdrag för Österåkers kommun. Samtliga konstnärer/konstnärsteam som kvalificerar sig kommer att ha möjlighet att få ansöka om att delta i ytterligare projekttävlingar om gestaltungsuppdrag som kommer att annonseras. Den konstnärliga visionen samt presentation av förutsättningarna och ramarna för de framtida skissuppdrag kommer att meddelas när de blir aktuella, dvs vid avropen av optionerna.

2. Målbilden för Projekt Båthamnsvägens ersättning

Den planskilda korsningen med järnvägsbron vid Rallarvägen är avsedd att fungera som en entré till Österskär och den framtida Kanalstaden samtidigt som den blir en ny tillfart mellan området norr respektive söder om Roslagsbanan.

I och med brobygget höjs Roslagsbanan som mest ca 5 meter över dagens marknivå, och järnvägsvallen kommer att ha en anseelig visuell inverkan på upplevelsen av att färdas till och från Åkersberga centrum, vilket gör gestaltningen av bron extra viktig. I samband med färdigställandet av järnvägsbron kommer man därför att uppföra ett nytt offentligt konstverk. Arbetet sker i enlighet med översiktsplanen där den offentliga konsten beskrivs som *”en del i att berika kommunens offentliga miljö samtidigt som den bidrar till att stärka Österåkers identitet”*.¹

*”I Österåker finns en intressant samling offentlig konst som vi vill bygga vidare på. Målet med den offentliga konsten i kommunen är att den ska representera olika uttryck och spegla rådande tidsanda samt vara en konstskatt helt fri att ta del av”*².

*”Offentlig konst påverkar vår vardag och hur vi ser på vår stad. Genom konsten stärks och tydliggörs Österåkers identitet. Intressanta möten och diskussioner kan uppstå i vårt gemensamma offentliga rum”*³.

3. Budget

Projektets totala budget är 4 000 000 SEK exklusive moms, skissarvodet ingår inte i denna budget. I detta ingår för konstnär/konstnärsteam att svara för alla med arbetets utförande och färdigställande förbundna kostnader inkluderande:

- eget arvode för genomförande samt social avgifter
- material,
- resekostnader,
- logikostnader,
- egenavgifter,
- administration,
- försäkring,
- frakt,

¹ Stad, skärgård och landsbygd Översiktsplan för Österåkers kommun 2040.

² Mathias Lindow Kommunalsråd (L) Förslag till riktlinjer för offentlig konst Österåkers kommun.

³ Maria Ulvsgård, Stadsarkitekt Förslag till riktlinjer för offentlig konst Österåkers kommun.

- egna möteskostnader,
- rådgivning och delaktighet vid montering.

I projektets budget ingår inte:

- framdraging samt inkoppling av el/vatten,
- håltagning i järnvägsbrons betongpartier,
- montering av armatur för belysning.

4. Preliminär tidsplan

Annonsering:	23 november
Sista tid för att ställa frågor:	12 december kl 23.59
Sista inlämningsdag:	21 december kl 23.59
Kvalificering:	21 december – 18 januari 2019
Resultat av kvalificering/ tilldelning av skissuppdrag (Jury sammanträde)	29 januari 2019
Startmöte inför skiss samt trygghetsvandring:	7 februari 2019
Skiss:	7 februari 2019- april 2019
Presentation av skiss	2 maj 2019
Tilldelningsbeslut:	3 maj 2019
Avtalstecknande	16 maj 2019
Produktion:	maj 2019-mars 2020
Montering/installation	Färdigställande datum anges vid informationsmöte.
Slutbesiktning	Datum anges vid informationsmöte.

5. Vision

Visionen är att Österåker ska vara en skärgårdskommun i världsklass. Länets mest attraktiva skärgårdskommun, som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i samt besöka år 2020. I arbetet med att uppnå visionen kan även den offentliga konsten vara en aktör och med sitt unika och identitetsskapande uttryck skapa attraktionskraft för kommunens befintliga och kommande invånare och besökare.

”Österåkers kommun har ett unikt läge som lockar många. Här arbetar vi mot högt ställda mål och visioner samt en kommunal service av högsta kvalitet”. Staffan Erlandsson Tf kommundirektör.⁴

6. Uppdraget

Totalt tre (3) konstnärer eller konstnärsteam får uppdraget att ta fram varsin skiss som omfattar ett verk anpassat till:

- tunnelgenomfartens väggar,
- pelare,
- tak,
- två rondeller
- omkringliggande markyta samt delar av järnvägsvallen.

De tre (3) konstnärer/konstnärsteam som får i uppdrag att ta fram skisser kommer vardera (per konstnär alt konstnärsteam) att ersättas med ett skissarvode om 100 000 SEK exklusive moms efter korrekt inlämnat och av juryn godkänt skissförslag. I skissarvodet ingår ersättningar för samtliga kostnader såsom tex. restid, resor, tid avsatt vid informationsmöte samt övriga kostnader. Skissarvodet utbetalas mot faktura.

Utöver det ovannämnda ingår även option om tre (3) gestaltningsuppdrag för Österåkers kommun. Samtliga konstnärer/konstnärsteam som kvalificerar sig kommer att ha möjlighet att få ansöka om att delta i ytterligare projekttävlingar om gestaltningsuppdrag. En konstnärlig vision, presentation av förutsättningar för skissuppdraget samt plats kommer att bifogas vid avrop av option, d v s ansökan om att delta i ytterligare projekttävling.

⁴ <http://www.osteraker.se/omosteraker.4.29ac915f13f572c43d7f7a.html>

6.1 Genomförande av gestaltningen skissförslag

Den konstnär/konstnärsteam som vinner projekttävlingen får även i uppdrag att realisera det vinnande skissförslaget. Österåkers kommun förbehåller sig dock rätten att dela upp gestaltungsuppdraget i flera delar och tilldela uppdraget till mer än en konstnär/konstnärsteam.

6.2 Konstnärlig vision för uppdraget

Temat för konsten är kust, eller strandförskjutning, där land möter hav. Kuster förändras i förhållande till naturkrafter och klimatförändringar som till exempel landhöjning och skiftande havsnivåer. För Österåker har landhöjningen varit en förutsättning för platsens utveckling och har höjts sedan inlandsisen smälte ca 8400 f.Kr. Vattnets rörelse avgör på så vis relationen mellan kust och land, landskapets utseende och påverkar alla arter av liv. Människan har under alla tider dragits till platser utmed kusten och närheten till vattnet har varit en central faktor och för det vardagliga livet, resande, handel och sjöfart.

Österåkers kommun består av ett skärgårdsnära fastland och är i hög grad präglad av närheten till Östersjön och består av flera öar såsom Ljusterö, Siarö, Vättersö, Husarö, Ingmarsö och Särso.

7. Steg 1 anmälan och kvalificering

Anmälan

Intresseanmälan ska skickas in av Konstnär/konstnärsteam genom Visma Commerce AB:s upphandlingssystem Tendsign som Österåkers kommun använder sig av. Intresseanmälan som skickas på annat sätt kommer att förkastas.

Konstnär/ Konstnärsteam ska lämna sina svar i formuläret som finns strukturerat i systemet. Intresseanmälan kommer delvis att upprättas genom ett ifyllbart formulär samt delvis de bilagor som ska bifogas.

Länk till tendsign:

[Upphandlingssystem Tendsign](#)

CV

För att kvalificeras och gå vidare till utvärderingen ska konstnär/konstnärsteamet bilägga ett kortfattat cv där det framgår att konstnär/konstnärsteamet har en för uppdraget relevant examen från konsthögskola (MA) eller alternativt motsvarande kunskap/yrkeserfarenhet. Med alternativt motsvarande kunskap/yrkeserfarenhet i det här projektet krävs erfarenhet av utställd konst på etablerade gallerier, institutioner, gestaltungsuppdrag, e.d.

För de fall fler än en (1) konstnär offereras ska detta på begäran preciseras i en organisationsplan där det tydligt framgår vilken roll och ansvar respektive person ska ha.

7.1 Referensverk/projekt

Vidare ska Konstnär/konstnärsteam bifoga tre (3) referensverk/projekt som innehållsmässigt uppfyller punkterna A och B nedan för att kvalificeras.

Innehållande:

1, En kort beskrivning av verket/projektet om maximalt 1600 tecken per referensverk/projekt som besvarar frågorna A och B nedan. Textmängden i svaren för utvärderingskriterierna som överskrider 800 tecken per svarsdel kommer inte att beaktas. Det innebär att hänsyn endast kommer att tas till innehåll i den textmängd som inryms inom ramen för 800 tecken räknat från början av texten per svarsdel.

- A. Hur ni som Konstnär/konstnärsteam har relaterat övergripande till referensuppdraget utifrån förutsättningar och utmaningar?
- B. Hur ni som Konstnär/konstnärsteam har haft förmåga att praktiskt och ekonomiskt genomföra projekt i stor skala, med en rumslig kompetens som uppvisar en känslighet för rummens olika skalor?

Utöver den korta beskrivningen av verket/projektet ska även följande framgå:

- Angivande av projektets värde/budget.
- Tidpunkt/år samt
- Om det är fråga om offentlig eller privat uppdragsgivare, om det inte uppenbarligen framgår.

- Referensperson för det specifika referensverket/projektet ska anges. Angiven referent ska vid kontakt kunna intyga att tidigare utförda uppdrag har färdigställts på överenskommen tid, uppnått god kvalitet och vitsordats.
- Minst 1 av referensverk/projekt ska ha utförts under de tre (3) senaste åren,

Kvalificeringen

Kvalificering av de intresseanmälningar som går vidare kommer att ske utifrån de referensverk/projekt som anbudsgivaren lämnat in i sin intresseanmälan enligt anvisning samt utifrån de kontaktade referenserna.

Österåkers kommun kommer ställa frågor enligt nedan till referenterna, som får bedöma anbudsgivaren mellan 0- 3 poäng. Referenten ska kunna intyga att Konstnären/Konsteamet har levererat:

1. God kvalitet med fokus på unicitet, här avses leverans på utsatt tid av ett unikt och självständigt konstnärskap med stor integritet.
2. God kvalitet med fokus på integrerade gestaltningar med arkitektur och/eller landskapsarkitektur.
3. God kvalitet med fokus på teknisk materialkunskap gällande funktionen ur ett förvaltningsperspektiv.
4. Produktioner som genomförts på utsatt tid samt krävt samarbete med andra yrkeskompetenser och där namngiven referensperson kan styrka ett konstruktivt samarbete, särskilt avseende tid och budget.

3 poäng = Utmärkt

2 poäng = Mycket bra

1 poäng = Bra

0 poäng = ej godkänd

Om någon fråga poängsätts med lägre än ett (1) poäng kommer Konstnär/konstnärsteamet att diskvalificeras. Den sammanlagda poängen får inte underskrida totalt sju (7) poäng.

8. Steg 2

I steg 2 kommer en Jury bestående av personer med konstkompetens samt kompetens om projektets tekniska förutsättningar att göra en gemensam bedömning av de

inlämnade referensuppdragen. Bedömningen kommer att göras utifrån de bedömningsgrunder som presenteras nedan.

Tre (3) konstnärer/konstnärsteam kommer sedan att gå vidare till steg 3. Valet formuleras i ett utlåtande som grundar sig på ovanstående diskussion och presenteras av Konststrateg för juryn. För det fall flera konstnärer/ konstnärsteam uppnår samma resultat i bedömningen kommer lottning att ske mellan dessa för att välja ut de tre (3) Konstnärer/Konstnärsteam som går vidare till steg 3 och skissframtagandet.

Målet för Österåkers kommun är att tilldela skissuppdrag till en konstnär/konstnärsteam som påvisar förmågan att förstå komplexa stadsbyggnadssammanhang och göra balanserade avvägningar i framtagandet av projektet till gagn för kommunen.

- Ett konstnärskap som relaterar till uppdraget och dess förutsättningar och utmaningar.
- Verkhöjd och konstnärlig kvalitet, dvs. ett rikt och kvalitativt konstnärskap med stor precision i uttrycken.
- Förmåga till praktisk genomförbarhet av projekt i stor skala, en rumslig kompetens som uppvisar en känslighet för rummens olika skala.

Bedömningsgrund:

- Exceptionell 20 p
Vid en sammantagen bedömning upplevs Konstnärens/Konstnärsteamets beskrivning av referensobjektet förtroendeingivande och överträffar samtliga uppställda kriterier. Beskrivningen av referensobjektet visar på en hög förståelse för komplexa stadsbyggnadssammanhang samt lyfter fram konkreta exempel på avvägningar som konstnären/konstnärsteamet gjort i framtagandet av referensobjektet som varit till gagn för beställaren.
- Väl godkänd 10 p
Vid en sammantagen bedömning upplevs Konstnärens/Konstnärsteamets beskrivning av referensobjektet förtroendeingivande och möter delvis samtliga uppställda kriterier. Beskrivningen av referensobjektet visar på en förståelse för komplexa stadsbyggnadssammanhang samt visar på avvägningar som bedöms ha viss relevans för projektets genomförande som varit till gagn för beställaren.

- Godkänd 5 p
Vid en sammantagen bedömning upplevs Konstnärens/Konstnärsteamets beskrivning av referensobjektet förtroendeingivande och möter delvis samtliga uppställda kriterier, dock finns brister av viss betydelse. Beskrivningen av referensobjektet visar på en grundläggande förståelse för komplexa stadsbyggnadssammanhang samt visar på ett fåtal avvägningar som bedöms ha viss relevans för projektets genomförande som varit till gagn för beställaren.
- Icke godkänd 0 p
Vid en sammantagen bedömning upplevs Konstnärens/Konstnärsteamets beskrivning av referensobjektet bristfälligt och inga konkreta åtaganden som möter de uppställda kriterierna har redogjorts för i beskrivningen.

Juryn består av följande deltagare:

Processledare:

Åsa-Viktoria Wihlborg, Konststrateg, Österåkers kommun.

Maria Söderlund, Kultursekreterare, Österåkers kommun.

Representant från upphandingsenheten

Jury:

Ansvarig projektledare, Österåkers kommun.

Landskapsarkitekt, Österåkers kommun.

Stadsarkitekt, Österåkers kommun.

Projektledare, SL.

Social hållbarhetssamordnare, Österåkers kommun.

Förvaltningschef, Kultur och fritid, Österåkers kommun.

Representant KRO

Extern konstkompetens

För kännedom:

Politisk representant: Ordförande Kultur- och fritidsnämnden.

9. Steg 3 Skiss

För att säkerställa förutsättningarna för de tre (3) konstnärerna/ konstnärsteamerna som fått i uppdrag att ta fram en skiss förutsätts närvaro vid en trygghetsvandring samt ett

informationsmöte i Alceahuset, Hackstavägen 22, Åkersberga den 7 februari 2019. Skissande konstnärer ska löpande inkomma med delrapporter om arbetets fortskridande, datum för detta anges vid informationsmöte.

De tre (3) konstnärer/konstnärsteam som får i uppdrag att ta fram skisser kommer vardera (per konstnär alt konstnärsteam) att ersättas med ett skissarvode om 100 000 SEK exklusive moms efter korrekt inlämnat och av juryn godkänt skissförslag. I skissarvodet ingår kostnad för restid, resor, tid avsatt vid informationsmöte samt övriga kostnader. Skissarvodet utbetalas mot faktura.

Temat för skissen är en välkomnande entré/portal, där land möter hav, entrén/portalen ska gestaltas med trygghet och signalement, med en unik verkshöjd som skapar en definition av platsen vid sidan av funktion och tekniska lösningar.

Den jury som presenterats i steg 2 kommer att bedöma de inlämnade skisserna i relation till det specifika uppdraget och Österåkers kommuns förutsättningar. Till skisserna ska bifogas en beskrivning som påvisar att det är tekniskt och ekonomiskt genomförbara samt materialprov. Materialprovet ska lämnas till Österåker kommuns Konststrateg, exakt datum för detta redogörs för vid informationsmöte.

Av de Konstnärer/ Konstnärsteam som tagit fram en skiss kommer en eller flera att väljas ut för att tillsammans samarbeta för att genomföra den konstnärliga gestaltningen och i förekommande fall dela på uppdraget. Uppdraget och ersättningen som följer av uppdraget kan som mest komma att delas mellan tre Konstnärer/ Konstnärsteam

9.1 För det fall fler än en Konstnär/ Konstnärsteam får dela på uppdraget

Vid ett beslut om att uppdraget Båthamnsvägens gestaltning kommer att delas mellan flera Konstnärer/ Konstnärsteam kommer ersättningen för respektive Konstnärer/ Konstnärsteams del att beslutas av Österåkers kommun. Österåker förbehåller sig rätten att besluta om hur ersättningen kommer att fördelas mellan Konstnärer/ Konstnärsteam.

9.2 Utmaningar i skissframtagandet

Trygghet

Den gång- och cykel väg som passerar under bron kommer dagligen att trafikeras av skolbarn på väg till och från skolan. Under vinterhalvåret riskerar detta att bli en mörk

passage som kan upplevas som otrygg, bland annat på grund av hur bron på den södra sidan angränsar till ett industriområde som kan upplevas öde vissa tidpunkter på dygnet.

I Österåker kommuns översiktsplan beskrivs mål och utmaningar för att öka tryggheten i kommunens offentliga miljöer. Särskilt betonas att barns tillgång till säkra och trygga gång- och cykelstråk ska säkerställas.

Generellt vill Österåkers kommun att fotgängare och cyklisters behov ska få ta plats i kommunen, där lyfts gestaltning av gångvägarna fram som en viktig aspekt.

En konstnärlig gestaltning som består av ljus alternativ innefattas av särskild belysning föreslås som lämplig för projektet. Ljuset kan då bidra till att skapa en tryggare passage under dygnets mörka timmar.

Klotter

Järnvägsvallen riskerar att bli utsatt för klotter, något som ska tas hänsyn till i den konstnärliga gestaltningen.

Tidsaspekten

Då konsten kommer in i ett relativt sent skede då projekteringen är klar kommer de konstnärer/konstnärsteam som fått uppdraget att ta fram en skiss att bjudas in till ett startmöte med bland annat entreprenören samt relevanta konsulter för en genomgång av platsen. I bilaga 1 *Konstprogram Konsten till Båthamnsvägens ersättning* kan ni ta del av de förutsättningarna för en konstnärlig gestaltning.

Rörelse/tempo

Båthamnsvägens ersättning kommer att upplevas av bilar som passerar längs med järnvägsbron. Väg 276 i riktning emot Österåkers kommun utgör på så vis en visuell entré. Platsen kommer även att passeras av cyklister och fotgängare vid järnvägsbron.

De olika rörelsetempona hos målgrupperna ovan medför ett väsensskilt avståndsperspektiv. Kognitionen av konstverket från flera målgrupper med olika förutsättningar utgör en central aspekt i utformningen av skissen i det här projektet.

Skalan och rumslighet

Projekt är i stor skala vilket ställer krav på en skiss med en rumslighet som innefattar trafiklösningar, ett konstverk som fungerar både på avstånd och i direkt anslutning till verket.

9.2 Skisserna ska presenteras digitalt i 3D format

Skisserna ska presenteras digitalt i 3D format . Samtliga konstnärer/konstnärsteam kommer att ges möjlighet att få hjälp med att ta fram illustrationer. En förutsättning för detta är att de bilder som konstnären/konstnärsteamet önskar få illustrerade levereras i filformatet Collada även kallat .dae. till kommunens 3D och visualiseringsutvecklare Pontus Gustafsson pontus.gustafsson@osteraker.se dock senast den 25 maj 2019.

Förslag på lämpliga ytor finns specificerade nedan via länken och via samma länk nås 3D ritningarna. <http://www.osteraker.se/offentligkonst>

9.3 Bedömning av gestaltningarnas skissförslag

Verket behöver ej vara heltäckande utan kan fritt ta sig an platsen men skisserna ska beakta nedanstående punkter:

1. Relaterar till beskrivningen av projektet och dess tema, målbild, förutsättningar och utmaningar.
2. Ha verkshöjd som beskriver ett rikt och kvalitativt konstnärskap med stor precision i uttrycken.
3. Lyfta fram en integrerad gestaltning med arkitektur och/eller landskapsarkitektur.
4. Visa på teknisk materialkunskap gällande funktionen ur ett förvaltningsperspektiv.
5. Medge ett framgångsrikt samarbete med de övriga involverade yrkeskompetenserna, särskilt avseende samarbete om tid och pengar.

Slutlig bedömning mellan de tre finala skisserna kommer att ske utifrån motivering enligt nedan:

- **Hög måluppfyllelse av ovan ställda krav**
Skissförslaget upplevs vara mycket konkret och till gagn för projektet utifrån Österåkers kommuns målsättning. Skissförslaget bedöms förtroendeingivande och bedöms möta samtliga uppställda kriterier. Skissförslaget innehåller inga brister av betydelse och bedöms ha hög relevans för det aktuella uppdraget.
- **Måluppfyllelse av ovan ställda krav**
Skissförslaget upplevs delvis möta kriterierna Skissförslaget bedöms ha viss konkret relevans för uppdraget.

- Låg Måluppfyllelse av ovan ställda krav
Skissförslaget bedöms utifrån en helhetsbedömning sakna efterfrågad konkret relevans för uppdraget.

Beslut om vilken konstnär/konstnärsteam som tagit fram det bästa skissförslaget i enlighet med de krav och förutsättningar som redogjorts för i denna projekttävling kommer att meddelas i ett tilldelningsbeslut.

Den konstnär/konstnärsteam som vinner projekttävlingen får även i uppdrag att realisera det vinnande skissförslaget. Österåkers kommun förbehåller sig dock rätten att dela upp gestaltungsuppdraget i flera delar och tilldela uppdraget till mer än en konstnär/konstnärsteam.

För utförliga villkor avseende denna konstnärliga gestaltning läs bilaga 4 *avtalsvillkor* med tillhörande bilagor.